

A man wearing a bright green and grey hooded jacket and blue gloves is working in a greenhouse. He is focused on a plant with green leaves and brown roots, possibly a seedling. The background shows the metal structure of the greenhouse and some other plants.

Arbeid

Aan het werk

De rooitijd is een aanslag op de arbeidsfilm. Hoe vang je die arbeidspiek op?

Dat kan bijvoorbeeld met uitzendkrachten of piekarbeiders. Er zijn meer mogelijkheden, elk met hun eigen arbeidsovereenkomst. Eén ding geldt voor alle werknemers in Nederland: iedereen tussen de 22 en 65 jaar heeft recht op het wettelijk minimumloon. In dit artikel komen zes vormen van arbeid kort aan bod. Meer informatie is te vinden in de cao Open Teelten en de cao Glastuinbouw.

Tekst: Lilian Braakman | Fotografie: René Faas

Piekarbeiders

Voor medewerkers die alleen in het seizoen op het bedrijf seizoensgebonden werkzaamheden uitvoeren, geldt de speciale regeling piekarbeid. Deze geldt voor de glastuinbouwsector en open teelten. Bij de regeling piekarbeid mag een werkgever een werknemer maximaal acht aangesloten weken per jaar in dienst nemen. Voorwaarde is dat de piekarbeider zich uiterlijk op de vijfde werkdag meldt bij het Bedrijfspensioenfonds voor de Landbouw (BPL). Per werknemer mag de regeling piekarbeid eenmaal per kalenderjaar worden toegepast. Voor piekarbeiders moet het wettelijk minimumloon worden betaald. Voor het niet opbouwen van pensioenrechten geldt een compensatie. Dit is naast de toeslag die piekarbeiders krijgen voor het afkopen van de vakantierechten.

Zelfstandige zonder personeel

Een zelfstandige zonder personeel (zzp'er) inhuren is een mogelijkheid om tijdelijk aan extra mankracht te komen. Een bedrijf hoeft een zzp'er niet in dienst te nemen. De zzp'er kan betaald worden per uur of per klus. Een zzp'er is duurder dan een werknemer in loondienst. Dit komt doordat hij diverse verzekeringen en investeringen zelf moet betalen. Volgens de Werkgeverslijst land- en tuinbouw is boven de 25 euro per uur normaal. Er moeten vraagtekens gesteld worden bij zzp'ers die zich aanbieden voor minder dan dit bedrag. Bij het inhuren van een zzp'er mag geen sprake zijn van dienstbetrekking. Van de Belastingdienst mag alleen het gewenste resultaat van de opdracht besproken worden. De werkgever mag geen afspraken maken over hoe de zzp'er deze moet uitvoeren. Gebeurt dat wel, dan wordt het gezien als een gezagsverhouding en moet de opdrachtgever alsnog loonheffingen afdragen.

Seizoenarbeiders

De regeling seizoenarbeid is een variant op een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd. Na de afgesproken periode eindigt het contract automatisch. De (buitenlandse) seizoenarbeider mag in dienst genomen worden voor relatief eenvoudige oogstgerelateerde werkzaamheden. De regeling kan worden toegepast in een aaneengesloten periode van maximaal zes maanden per kalenderjaar en kan over de jaarwisseling heengaan. De totale termijn van seizoenarbeid mag de zes maanden per kalenderjaar niet overschrijden. De tussenpoos tussen twee perioden van seizoenarbeid is minimaal drie maanden. Is de werknemer hetzelfde jaar als piekarbeider in dienst geweest bij hetzelfde bedrijf, dan moet deze periode worden afgetrokken van de zes maanden. De tussenpoos tussen deze periode dient minimaal 31 dagen te zijn. Voor de seizoenarbeider kan gedurende zestien weken een werkweek worden overeengekomen van gemiddeld 48 uur. Dit moet wel binnen de grenzen van de Arbeidstijdenwet vallen.

Normaal hebben werknemers die drie tijdelijke contracten in twee jaar tijd hebben gehad (zonder tussenpoos van zes maanden) recht op een vast contract. Voor de Glastuinbouw en Open Teelten is er de uitzondering ketenbepaling. Er zijn twee opties. Optie één: een seizoenarbeider mag maximaal drie contracten krijgen met een gezamenlijke duur van maximaal negen maanden (inclusief onderbrekingen). Deze keten kan worden onderbroken door een tussenpoos van ten minste drie maanden. Optie twee: maximaal drie contracten van langer dan negen maanden binnen drie jaar is toegestaan. De werkgever mag geen jaarrondcontract aanbieden.

In dienst

Wie een medewerker in dienst neemt, sluit een arbeidsovereenkomst af. Dit kan voor bepaalde tijd (tijdelijk) of voor onbepaalde tijd (vast dienstverband). In het arbeidscontract kunnen diverse zaken staan over de werkzaamheden, het loon en de geldende cao. Voor de bloembollen- en vasteplantensector kunnen twee cao's gelden: de cao Open Teelten en de cao Glastuinbouw.

Loonwerker

Een loonwerker kan voor een opdrachtgever op contactbasis bepaalde werkzaamheden (tijdelijk) uitvoeren. Vaak zijn dat gerichte opdrachten waarvoor gespecialiseerde machines en vakmensen nodig zijn. Een voorbeeld is het rooien van de oogst, maar ook grondwerk is mogelijk. De machines worden vaak met bezetting verhuurd. Loonwerkers zijn niet in dienst van de opdrachtgever. Achteraf komt een factuur voor de gemaakte uren, het aantal hectaren of voor een specifieke opdracht. Net hoe de afspraken zijn gemaakt.

Uitzendkrachten en payroll

Bedrijven kunnen (buitenlandse) uitzendkrachten inhuren via een uitzendbureau. Het bureau regelt alle zaken, aangezien de uitzendkrachten in dienst zijn van het uitzendbureau. Daarvoor worden kosten in rekening gebracht, net als voor werving en selectie. Bij uitzendwerk is er vrijheid voor de werkgever en de werknemer. Als er geen werk is, hoeft de werkgever de werknemer niet in te huren. Aan de andere kant kan de werknemer het werk weigeren. Het bedrijf dat een werknemer inhuurt blijft – ondanks dat het personeel niet in dienst is – aansprakelijk.

Voor wie zelf Nederlands of buitenlands personeel heeft maar deze niet in dienst wilt nemen, bestaat er de payrollconstructie. De payrollonderneming neemt de werknemer in dienst en zorgt voor alle plichten. Bedrijven die gebruikmaken van deze constructie geven als het ware het werkgeverschap uit handen. Ook hiervoor kunnen kosten in rekening gebracht worden. Voor beide constructies geldt een fasesysteem. Dat houdt in dat de rechten en plichten van zowel de werknemer als werkgever toenemen naarmate de duur van verrichte arbeid langer wordt.